

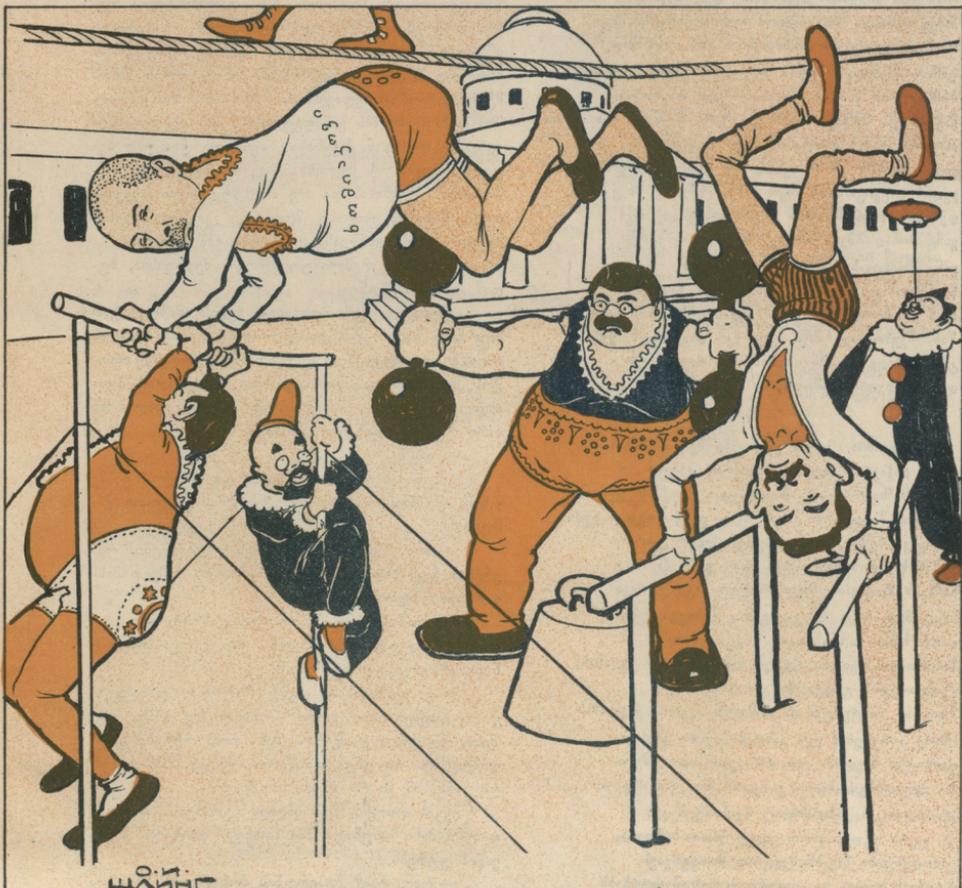
საქართველო
საბჭოთაო

მათრასი

№ 4.

საღამური

ყოველ-კვირეული იუმორს. ჟურნალი.

ს. ბიბიჯანიძე

მოცემულია ს. ბიბიჯანიძის.

სრულიად რუსეთის „შეპარღნები“

(სიხვევა. სახელმწიფო ღუმის თავმჯდომარისა და
 რამოდენიმე საზოგადო მოღვაწეთა თაოსნობით იხსენება
 საეიმნსტო საზოგადოება „შეპარღნი.“ „СОКОЛЪ“).
 (დღ. სავეტო).

მუზას.

I.

გამხნეული მუზა, არ მიშინთლო შენს მუკაბას,
ჩემს დად გულის თქმით ფრთა შენსი, მოვეცი ძალა...
არ შეუშინდე უწყალო ხეუდს, დაჭურ ცხოვრებას,
თამამად შეეგათ მწარე გესლი, მწარე სამსალა.
მიხბამა ბედმა ეს გარეგანი, ეს დაკვიზხადა
თბლათ მოარულთ, სხსიფაო, კედიან გ'ხა'ე,
ახერი ტანფვა ჩვენთან შობა, ჩვენთან დაბტდა,
რამ ვერ ვაგემოთ ჩვენ საიუ დაღამაწაზე
მხებე დარავათ მოგვიფლისა სულის ქურუმსა,
რომ ტანფვა-გენეს მოთმინებით გარდავტანთ,
უხშიათ ჩავივლათ სულის დროლა, გულის ზრახვანი
მბორტობის წინ დაეიოქით, ქელი მოკხროთ.
მგრამ ეჭ, მუზა, მორს ეგ აზრი, ჩვენ შობა არ ვართ
ბატონის უმეხ ბრძანებაზე უერ დაქვეტლით,
ვიციტ მახანი ამა სოფლად თუ რისთვის გაუნნდით
ველად დაგვათხოვს შავი ცხეტი, ტრუნეთ სიკვდილი.
ეც მათ იტიროს სხნის იმედი ვინც დაჭვტვტა,
ვიც მონად იშვა, წამოდა-მა ვერ გუბუდავს!
ვინც მომკვალს ახებია, ზურგი აქვია,
წარსულიდან აუტრება, სხნს მასში სეღვს.
ჩვენ გი შორს, მუზა, ამ ბედ-შავის შორს ჩავერთოთ,
წინ, შეუგორად, შავი ბედი ვერ დავეტვეს, ვერა
ტუქის ნაღველი ჩანგის სიმეხს კარდავტსოვითა
და უდარდლათ შემოკახით ჩვენი სიმეურა.

II.

ნავი დაძრა. ზღვამ ტალღები შეკორტმანს,
ქრმა დაბურდა, ალქანი მიღავათ გაბერა
მიამხლის ზვირთებს... შთახლავდა ღმთის ქვეყანა,
ჩვენ წინ მიადივართ... ვა იმა ვინც მოგვეტა ვერა.
ჭა შეჩე, მუზა, გაღაღვსეთ ტალღათ ბორბი
უცმეს სტიქიას ჩვენი ნავი ადარ უდგეგბა,
სინაბუს მოუსყათ, მიფიშარეფათ სოჭე უდრეცი
სცავა მალე სწავ შენვეტ ცბათ შემოგვხვებას.
დიდი ხანა მანსნათის თავ-დაღებულნი
სიმართლის შეიღია აჭვეუნ სსტეე წერს ბედისს,
ტანფვა-ვაგბა, გასაჭირში გამოკრობილანი
შეღათ მისცურუნ და ღამიბენ შეღვას ქვეყნისს.
მწარე ცხოვრებამ ვერ გასტყას იმით გული,
უღმობულ ხეუდრმა ვერ წარეკათ შათი იმედი
სიძულეაღისკან სურთ გატყდონ შათ სიფაურელი,
ტორიადისკან გამოაწროთნ მინარე ბედი:
ჭა, უერი უტე, ისმის ვიდვე შათი სიმედარა,
გაღაღვლები ნაგებს შეღვრათ მოაღვრებენ,
სტიქიის დეღვა თავ-დაღებულთ ვერ შეაფერხებს
ზვირთათ დრადლე ძალას უფრო იარეფტებენ.
ჩვენც შეღვრათ, მუზა, მხარი მიესცეთ ერთველ შე-
[გობართ

არ მიღაღვლო, არ ჩამოგწერთ ნაცხამ შენს
იქ დაესიყნით, იქ ჩამოგსხნათ ხეს ალქანი,
საღვ დასრულდეს... საღვ ვაოვთ ჩვენი მახანი-
5. ჩხიკვაძე.

ქართული მწერალი.

ბანი სიტყვა დღეს დილითგანვე ცუდს გუნე-
ბაზე იყო. ჩვეულგონივადც ნაღვლიანი, მუდამ
მოწყენილი და ცრემლ მოკრული მუშაი ქართული
სიტყვისა, დღეს უქედურეს პესნიმონსა, თუ სასო-
წიარკვეთილებას შეუტყობო. მას თვალწინ ედგა ჩე-
ნი ცხოვრების ბრწყინვალე წარსული, საზარელი
აწმყო და უიმელო მომავალი. განსაკვირებელის,
მხოლოდ მისდამი განგებლისგან მინიკებულს შორს
მეგრეტულობით ხედავდა ის ჩვენი ხალხის უნუგე-
შო მომავალს, მის განადგურებას, მის აუცილებელ
აღვას პირისდაც ქვეყნისა. აგრეთვე ნათლად ხე-
დავდა ყველა მის მტრებს, ყველა ორგულბს სამ-
შობლო ქვეყნისის და თუ არ სირცხვილი თავისი
თავის წინაშე, უთუოდ მღუღარე ცრემლით განი-
ბანდა სულის ტანჯავასა და გულის მწუხარებას.

ვატყვის ცრემლი ყოველთვის ძვირფასია, მუ-
დამ გამს მოსაწონია!!

უტეც, ვილაცას მუხდომი ხელმა ანაზღვეულთ
ჩიოპკრა ზარის. წინან, წყრილა ნმა გაიბნა მთელს
ოთახში და ფიქრებით დატვირთული მოღაწე თით-
ქის შეგართო და გამოაფხიზლა. ის ღრწათ მიუ-
ახლოვდა კარბზე მიმაგრებულ უჯრას, გაალო და
ორი რუსული გახეთი გამოიღო.

— ა!
დახედა სიტყვამ გახეთებს და თითქო ვისმე
უნდა ანიწნოს რამეო, დატანჯულის კილოთი წა-
მოიძახა.

— არა, რას ფიქრობენ ეს უფუნურები! რას
ერიჩან ჩვენ ხალხს ავი უმეტრები! რა უნდათ მის-
გან, რა უნდათ!

სიტყვამ ვაშლა პ. გოთუას გახეთი, წინ დაი-
ლო და იდაყვ-დაყრდნობილი დააკერდა მის უშ-
ნით აქრებულ გვერდებს.

— გ. ვაზაფა! არ ასმეც ზაპრუმა დაგზავდა
ე მაგ თავზე! არი ერთი მითხარი შე უბადრუტო
შენა, რა უნდა დასწერო შენ, რომ რუსები გააკ-
ვირო? არა რა უნდა დასწერო მეტიო, რა? გარემ
ლი განა! ან კი გაქვს სათქმელი!!

უტეც თითქო შეშრილდა გოთუას გახეთი;
თითქო მისი იღუმელი ნმა მოხვდა ფხიზელი მოღ-
ვწის ყურებს...

— რაო, რაო? მთავრობის მოხელეებთან გინდა
ნიოკიტულობა? გინე ვინ მოგანდო შენ ასეთი ხე-
ლობა? შენზე უფრო კუკუიანი მვისპო, თუ კი გა-
მილიოდეს რამე მოკიტულობიდან?..

ოთახში შემოჭრილმა ჭერმა, თუ ბ-ნი სიტყვას გაძლიერებულმა სულის თქმამ, კვალად შეაშროლა ვახუთის ფურცელი.

— ელო? შენისთანა ქარაფუშტებს შეუძლიათ მარბის თეორია დაარღვიონ? პირიქით, შენ თავი მოგვეკირა საჯაროთ, საქვეყნოთ. ქე რომ ლაპარაკობს და აღარც რცხენია? მერე ათასჯერ უკეთესი არ იყო შენი სისულელე ქართულით დაგვეწერა, ქართველებისათვის? ახლა რას იტყვიან რომ წეითხაბენ? მაგრამ რას ვამბობ...!

აქ ბ-ნი სიტყვა იმ ზომ დროით ჩაფიქრდა, რამდენადაც კი ეს მოსახერხებელია დროების თანამშრომლისადგან.

— არა, ეს რა ვთქვი!.. უცხო ხომ მართლად არაფერ წეითხაბედა. ეს ვახუთი ხომ ქართველი რუსებისათვის არის დაწერილი!!

ამ ჩხუბსა და ლაპარაკში სიტყვამ უკვე გადაათვალიერა გოთუას „ახალი სიტყვა“ და წინ „ხაკავაზი“ გადამოშლა.

— ერთი ეს არის კიდევ ქართული ინტერესებს: დამცველი და დროვნების გამაძენინებელი? ფუი შენს პატრონს!

ბ-ნი სიტყვა აღგზნებულის თვალღებით ჩააცქერდა ვახუთის ერთ კუნჭულს...

— „ეს მე ვარ“! კჰ... ეს მე ვარ! არა, შენ ხარ აბა ვინ ოხერი იქნება ქართველთა ტომის გარუსებას შეალიოს თავის ძალი და ღონე? კიდევაც რომ ტრამახობს?! შემომხედეთ ერთი, ეს მე ვარო? ვაი შენს მოსწრებას, შე უბედულო, შენა ის არ გეყოფა, რომ ქართველი ხალხის გადაგვარებას ემსახურები და კიდევაც ხალხი ჰკვებნი? ქეშ-მარიტათ წასულია ჩვენი საბლის საქმე ხოლმე.

სიტყვა მესამეჯერ და სამ გზის უფრო დროით ჩაფიქრდა. იმ ზომ დაუფიქრდა საქვეყნო საქმეს, რომ უნებლიეთ, ინსტიტუტურათ, სალოკი თითის მაგიერ ცერი მიიბჯინა დამწუხრებულ შუბლის სივრცეზე.

— აჰა! უეცრივ გამოეკვია ის. ახლა მივხვდი დიად განგებას მეუფისას! კულდანი ვარსკლავი! კულდანი ვარსკლავი! ის ჩვენი გადაგვარების მომსწავებელია! დიდება შენს სახელს მეუფეო! სამი საუკუნე გვიცხოვრია, ჩვენი ისტორია სისხლით დაგვიწერია და ეხლა, ვილაც ნაცარქქია გარუსებულმა ინტელიგენტებმა ბოლო უნდა მოგვიღონ. ნუ თუ ეს იყო ჩვენი ბოლო, ნუ თუ ეს დავიმსახურეთ დაუსრულებელ ტანჯვა მწუხარების სანაცვლოთ!...

სიტყვას გაუხსენა ძველმა დრომ და მწარე, მწველი და ნდელიანი ცრემლის ნაცადი დაედინა თვალთაფან. მკირე ხნოვანი, მაგრამ გულითადი იყო გლოვა იმისი.

— „ეს მე ვარ“! არც კი სცხენია, არც-კი სცხენია! აი კიდევ! „ბოსელი“! სწორეთ ბოსელი სქირია ამისთანა ცხოველს! ქეშმარიტათ ბოსელში

უნდა დიბის! ხალხო და ჯამათო! არასა ჯაგს! ეს თქვენი პირობით, რასა ვაგს. ენა დენცხ ხალხი და ეცა, ხელიდანა მეშებს ჰქონდეთო, ქართული, დაბალი ხალხისათვის დაგვილოცნათო, განა ეს იყო ჩვენი ბოლო? და ვინ არის მერმე ყველა ამაში დანაშავე? ვინა და მერუსული ქართველი მწერლები.

ბ-ნმა სიტყვამ „ხაკავაზი“ ბოლომდე ჩათვალიერ ჩაიციხა. მისი მღელვარება თან და თან იზრდებოდა. ბოლოს და ბოლოს, რასაკვირველია მისდა უნებურად, ხმასაც უშობა, კიდევაც ქართველი და გაცხარებული ხელების ქნევაც დაიწყო.

— ვერა, ციხერებო, მე ვერ მომატყუებთ! მაგრამ განა ცოტაა უზარალო, უშეცარი და თუნდაც უგუნური მითხვლები? აი ვინ შეგავთ თქვენ შეცდომაში, აი ვის აბრეყებთ, თითონ ბრეყვები და ქვეყნის მოღალატენი. მე კი ვერა, ვერა, ათასჯერ ვერა! მე მძავს თქვენი ხელბოა, თქვენი მოღაწეობა, თქვენი უკარავათ პასუხია მწერლობა...!

აქ გაწყდა მოთმინების ჯაჭვი და ბ-ნმა სიტყვამ ნაკუწ-ნაკუწ აქცია ჯერ კიდევ საღებავ შეუშრობელი რუსული გახუთები. მერე მაგრათ დაქმუნა და საწერი სტოლის ქვეშ კალიაში ჩაუძახა.

— მეც ერთი სულელი! ვახუთებს რას ვერჩოლი? მკირე ფიქრის შემდეგ ჩილიაპარაკა ბ-მა სიტყვამ და უმეცრი და მწუხრებული, მოწყვეტილი დავემო სკაშხე.

ძნელია საზოგადო მოღაწეობა, ძნელი!
ეშმაკი.

განთიადს ველი!..

განთიადს ველი... განთიადს მოციმიკი მონარჩარება, რომ გამოკრთება ცის თაღზე აეღვარებ მხარესა.

სხვის მოჰვენს, ემობორება ბუნების ტურთა წილისა, ციურ მარგალიტს აკურებს ზამბახს, ვარსდა და იასა.

მაგრამ ამოთა!.. ნანატრი შევ დრუბლებს დაუშონია. იმისი ეღვარებისთვის უკუნი შეუწონია.

ცოა, აისხერ ძაძები, ნუ დავცქერ ვგრე შეწინთა, ბნელ წვედიდს გული გაუბე ცეცხლის მფრკვეველი ენითა და განთიადის სხივები გადმოაფრქვე არესა, სახლგარი მიცე ესოდენ ჩემს ტანჯვა-სიმწუხარესა.

დ. თურდოსპირელი

თავმოყვარეობა.

(თარგმანი ზსტ-ის მიერ)

შხლოდ ერთხელ გამილიმა ბედმა და თავი უფუბუნდინერს რუსეთის მოქალაქეთ მაგარბონინ-მართალია ჩემი ბუნდირება ხან-მოკლე, წუთიერი იყო, მაგრამ ნამდვილი ბუნდირება დროს რაოდენობით ხო არ იზომება?

უსტავითის ერთ-ერთ ავარაკში, სასამოვნო სადლის შემდეგ მეგობრული მუსიკით ერთობოდა ერთად პრელი ვგუფი სტუმრებისა. აქ იყვენ ინგლისელები ფრანგები, იტალიენლი, ამერიკელი და ესპანიენლი...

მე სულ ახალი სტუმარი ვიყავი მათ შორის და არავინ იცოდა ჩემი ვინაობა. საუბედუროთ ინგლისელთან მუსიკის დროს სრულიად უნებურათ წამომკლა:

— ჩვენ რუსები..

ინგლისელი წამობტა და განცვიფრებულმა დაიყვარა:

— როგორ?! თქვენ რუსი ხართ?! ნამდვილი რუსი?... საცოდებო!.. რო იცოდეთ, რა რივ თანაგრძობობა?..

მეორე ინგლისელმა ცური მოპკრა ამ განცვიფრებას და ჩემვენ მოტრიალდა.

— ოპო! თქვენ ხართ რუსი?! ვერნი, ვენ-რი, მილი აქ! აი შეხედ, იქ რა ზის ნამდვილი რუსი ყოფილა. ამა კარვით დაიკვირდი...

ამერიკელმა გამოიღო პირიდან სივარია. კარვით ამთავლიერა-ჩამთავლიერა და შესძახა:

— ნამდევს მოვიღივარ, რომ ეს მართლა ნამდვილი რუსი უნდა იყოს. შეხედეთ როგორი დატუქსულ-დაჯაბნებული შეხედულება აქეს!..

ყველანი გარს შემომგრტყენ და ცნობის მოყვარეობით დამიწყეს თვალთვლება. თითქო შეამჩნიეს ჩემი შეკრთობა, მოპილოდრესეს:

— ნუ გეშინიათ, ჩვენ არას დაგიშავებთ...

ორი განზე გამდგარი ზორბა ნემეცი ჩუმით ერთმანეთს ეჭრჩეულეობდენ.

— შენ ცოტა ერადე. ამბობენ ეს ნამდვილი რუსიო.

— მერე რა, რომ რუსია?

— რა და ისა, რომ ჯიბეში უთუოდ ზომბა ექნება.

ისპანიელი, კეთილი მეგობრლის გრძობით ხელს მისვიმდა ბეჭებზე და მამშვიდდებდა, როგორც ბავშვს.

— ნუ სწუხხართ! რა ვუყობ მერე რომ რუსი ხართ... არაფერია .. ნუ გეშინიათ, ყველაფერი მორიდდება.

ერთი ფრანგი განრისხდა და დასტუქსა მეგობრები:

— რა ამბავია ბატონებო, რომ თქვენ იტოვებთ ამ ქვეყნის? განა რა მავის დანამაულია, რომ რუსეთს გაჩენილია?!

* *

ყველივე ამან გულის სიღრმეზე აღაშოთა ჩემი ბუნება გულხელი დავიკრიფე, სახეს გარეგნული ღიმილი მოვყენე და მოვუბრუნე ჩემს ახალ ქრისსუფლებს.

— ძლიერ სამწუხაროა, ბატონებო, რომ თქვენ დღესაც, ნევის პროსპექტზე მონავარდეთ დათვების აზრისა ყოფილხართ რუსეთის შესახებ სასურველია ვიცოდე, რისთვის მიზარალებთ ეგრე, მოწყალეობა ხელმწიფენო?

— როგორ... რატომაც არა... გაუბედიათ და თავაზიანათ მიხასუხა ინგლისელმა, თქვენ ხომ ერთადერთი, უფლებას მოკლებული ერთ ხართ მივლევრობაში? თქვენ ხო არა გაქვთ კონსტრუქცია...

მე მუცელზე ხელი ვიტაკე. მოვიკუნტე და, ხელოვნური, განსაცვიფრებელი ხარხარი ამოვიკვიდე.

— როგორ?... ჩვენ... ჩვენ არა გაქვს კონსტრუქცია? ხა. ხა...ხა. ხა!, რომელმა ხუმარამ მოგატყუათ ასე უღმერთოდ! ჩვენ გვაქვს ნამდვილი, შემხარტი კონსტრუქცია, რომელიც ანიჭებს ხალხს ყოველგვარ კულტურულ უფლებებს.

— მა თუკაცრავთ ვყოფილვარ, ცოტა დარცხვინილი კოლოთი მიხასუხა ინგლისელმა. ეს გავხეტები მუდამ სირტუსს და ჭორებს თხზავენ, მაგრამ მაინც ვერ გამოვიდა, როგორ შეიძლება თქვენში კონსტრუქცია იყოს, როცა პასუხის მგებელი სპინისტრო არა გყავთ?..

— განა ვინ მოგატყუათ, რომ ჩვენი მინისტრები პასუხს არ აგებენ პარლამენტის წინაშე? დიხხა, ისინი პასუხის-მგებელი არიან!

— მართლა? ვასოცარია სწორეთ! მამ რატომ არის, რომ რომელიმე გუბერნატორს შეუძლია ისე მოვეყაროს თქვენებურ მოქალაქეს, როგორც გული ეტყვის და მოგხალისება?

მე თვალები დავაბრიალე.

— როგორიო?! აი კიდევ ერთი ცოცხალი ტყუილი! განა თქვენ არ იცით, რომ ერთხელ ერთმა ღიღმა მოხელემ უდნამაულია კაცი დაატყვევა და ამისთვის ის მაშინვე გადააყენეს და ჯარში ჩაიციხეს?

— ვინ ჩარიცხეს, დატყვევებული? გულბურცყვილით შემეკითხა ესპანიელი.

— არა, დატყვევებული კი არა თვით აღმინისტრატორი.

— ვასოცარია სწორეთ! მე წამაკითხავს თქვენს ტოლმაროვზე ..

მე თავი მოვიკატუნე. იტოვებ ილოდებ ნ...

— ვისზე?... ენალოც დენაბი იე...
— ტოლმაროვზე...

— ასეთი ვინმე ჩვენ სულაც არა გვყავს— არა, არა და ათასჯერ არა. უსიარცხვილო ღიმილით დაეუდასტურე, არა თუ გვყავს, არც არასოდეს გვეყოლია.

— ი სიერი თუ ვინღა! გოაცეობი წააოიძახა ამერიკელმა. ამის შემდეგ მე იმასაც კი დავიჯერებ, რომ რუსეთში არ არის არც არაყის მონაპოლია.

მე თანდათან სიურცხვე მემატებოდა.

— თქვენ რასა ბრძანებთ?

— მე იმას მოვასწენებო, რომ თქვენში უნდა იყოს არაყის მონაპოლია. ე. ი. მისი გამოხდა და გაყიდვა ხაზინასა აქვს აღებული და ნახევარი შე- მოსავლიც მას მიაქვს.

— ხა... ხა... ხააა! სწორეთ მიკვირს საიდან ჰკრებთ ასეთ ზღაპრებს. პირიქით, ჩვენი ღინანსთა სამინისტრო განსაკვივრებელის ენერგიით ებრძვის ლიოთობას. გლუბებს ციხეში ჩავდებთი ემუქრებიან ერთი წვეთი არაყის დაღვებისათვის.

— მაშ რასა სვამენ?

— რასა?... რასა და შაშვანიურებს.

— ეს სწორეთ წარმოუდგენელია. ნუ თუ თქვენებურთა გლუბები ასე მდიდარი და შეძლებულნი არიან?

მე თითი მალღა ავსწვი.

— თოოო!!!

უცხოელებმა გოაცეობი გადახედეს ერთმანეთს.

— ვასაკვირი მხოლოდ ისაა, რომ თქვენ ასეთ კეთილდღეობასთან ერთად ბეჭდვითი სიტყვის თავისუფლება არა გაქვთ, მოკრძალებით დასძინა ფრანგმა.

— რასა ბრძანებთ! ჩვენში ყველას თავისუფლად შეუძლია სწეროს, რაზედაც უნდა, წარმოიდგინეთ თვით ინტენდატებულაციკი.

— ეს რაღა არსებიაა?!

— ესენი აი, დიდრონი, ჰაგონიანები, რომლებიც სატუსალოგებში, ცხოვრობენ...

— ყველაფერი კარგი მაგრამ აი ეს ებრაელები...

— რა ებრაელები?! რა ებრაელები?! გავედავე ესანთიგლს, რომელმაც წააოიწყო ეს წინადადება. საზოგადოთ საქირაო იცნობდეთ იმ საგანს, რომელზედაც ლაპარაკობთ. თქვენ აღობთ გსურთ ძველი ზღაპარი, ებრაელთა შევიწროება აღნიშნათ... მაშ იკოადეთ, რომ ჩვენში, მინისტრების გაზეთი „როსიაც“ სავესა ებრაელ თანაშრომლებით.

— და არავინ არაფერს უშავებს?

— სრულიად არაფერს.

— მაშ აი საქმე რაში ყოფილა... ღრმა ჩაფიქრებით წარმოსთქვა ინგლისულმა. სჩანს ყველა რეფორმები უკვე მიგლიათ?

მე ხელით კისერი ვაჩვენე.

— აი აქამდე, ყელამდე! ზოგჯერ, ზოგიერთი კეთილმოაზრე გვაგები კიდევაც ჯავრობენ: რათ

უნდა ერთ ვრს ამდენი რეფორმებზეო? ჰარლოს და ბოლოს მოსაწყენიც გახდენ ეს რეფორმები!

ალტაცელებმა ესანთიღმა უცებ ტაში შემოაკრა და დაიძახა:

— ბატონებო, მაშ მე წინადადებას გაძლევთ დავლიოთ სადღეგრძელო რუსეთის მოქალაქისა და ვუსურვოთ რუსეთს აუჯვრება და კეთილ დღეობა.

— ურრააა! შესძახეს ერთხმით დამსწრეებმა და შემომხებენ გარს. ყველა ცდილობდა ჩემთვის ხელი გამოეწოლა, საღამო ეძღნა

ჩემს სახეზე კი აღბეჭდილი იყო ნიშნის აულტანელი ამპრატუნებისა და მედიდურობის.

ფელსტაფო.

ფიქრები.

I
არა, არ მიყვარს ტურფა ბაღნარი, სავარდ-ყვავილო, წარბაცო ოცნების, და მუღღროება სამარბროვი, ხავსი სულისა, ბორკილი ვნების! არც თუ სილაღე, ტუბილი ნექტარი, ლტოლვა, ნავარდი აღმა ცაშია; ჩემი სამყოფი აქ, დაბლა არის სადაც ყოველი მკაცრ ბრძოლაშია!

II
მძაგ უღაბნაში
ყრუ მარტოობა,
ობოლ-მწირობა,
განდევლობა;
კენესა ტირილი,
მტერთ გასახარო;
მირად ჩივილი,
სავლოვ საზარი!

III
მიყვარს ცხოვრება ჩემს ბედში მყოფთან, საღ ჯოჯოხეთი კუპრ-ცუცხლითა სდულს და სიკოცხლის ზღვის ღაღი ზვირთი, ძირ ბულიანთ ბობოქრობს და ჰქუსს! მეც სხვებრ ტანჯავაში აქ დავიბადე; აქ ეიბრძეთ ერთთა შრომის შეილები რომ მოვიშორეთ მონაობის ბაღე!

IV
აი რატომ მძულს,
ნაზი, ლამაზი,
ოცნების მზარე,
აყვავებული,
რომ ჯოჯოხეთში
მომემ მწუხარე
ჰკენესს... ნუგეშს ელის
დამონებული!

V
აქ მე მაგვარელთა გულის ვამგმირათ მომავლის რწმენით ვაფლერებ ჩანგსა

დაჩაგრულთ, სვედის გასაქარებლათ,
ეუგალიბ. ვუმღერ, ბრძოლისა ჰანგსა
ძმებო, ჰა ძმებო, ჩვენისა ოფლით,
სკემს საარსებო სიკოცხლის ზვირთი;
სხვევისათვის ვქმნით სიმდიდრის გორებს
ჩვენ კი,
ეპ, ვზიდოთ ცხოვრების ტვირთი!

გ. ქუჩიშვილი.

შეკითხვა ეშმაკისადმი

ჭიათურის საავთმყოფო

20 იანვრის მორიგ სხდომაზე ეშმაკთა საბჭოს
წარდგინა განსახილველათ "შემდეგი შინაარსის შე-
კითხვა, ჭიათურის საავთმყოფოს შესახებ:

"მოეხსენება თუ არა ბან ეშმაკი, რომ ქალაქ ქითუ-
რაში შ. ქ. მ. საბჭოს აქვს საავთმყოფო, რომელშიაც მას
ეაშმა შინა მუშაობდა სამი ექიმი; რომ უკანასკნელი წლე-
ბის კრიზისის გამო ერთი ექიმი თვით საბჭომ დაითხოვა,
ხოლო მეორე ექიმმა თითონ დაითხოვა თავისი თავი; რომ
ამრავლთ საავთმყოფო დარჩა ერთი ექიმი, სიმონ დავიდი-
ჩის ანაბარა.

მოეხსენება თუ არა აგრეთვე ისიც, რომ ერთად ერთი
ჩვენი გამკურნებელი სიმონი სხვა და სხვა „სახოვადო“ საქ-
მეთა გამო თვეში ოც დღეს ქუთაისსა და თფილისში ატა-
რებს, ხოლო ათს საჩხერეში და რომ ადგილობრივი ავით
მოუღწი მენიასავით მოეღწიან მის ქიათურაში მოვლინებს
და რომ ის მხოლოდ კუდიან ვარსკვლავსავით თუ გამოინა-
ვარდებს თვეში ერთხელ.

თუ მოეხსენება ყოველივე ეს, რა ღონისძიების მიღ-
ბას აპირებს მათი უეშმაკეულებმა.

შეკითხვის ავტორი **ეშმაკი ეშმაკი.**

ეშმაკთა საბჭომ იქონია მსჯელობა და დაად-
გინა.

„ვიინიდან ღარიბ-უმწეოთა ამ ქვეყნობა ცხოვრება
მხოლოდ ტანჯვა-წაღებდა.

რადგან მათი არსებობა ვრობად აუტანელი და მიძიე-
რადგან მათ ყოფნას, არ ყოფნა საკნობია, ხოლო ამ
უკანასკნელში ხელს უწყობს პარავიკეული „სახოვადო მო-
ღვაწე“ ექიმი ს. დავიდიძი, ამისთვის ვაშთმეხადოს მას დი-
დი მადლობა და თუ სურათი აღმოვიჩინდეს, დაიკიდოს „მო-
რახის“ პირველ გვერდზე იმისი სახე“

ზოგბას ჩივილი.

(შესტეფიარდა)

გოგოცილომ სთქვა: მილი ერთს
მეც სტივის წავავლებ ხელსაო,
დაუკრავ, ზედ დავატირებ,
რაც გულის მიზნამას დღესაო,
თუმცა ზოგს არ ენაღვლებო
ჩემი ტირილი-კვნესაო,
მარა ბევრსაც-კი გულს დასწევას,
ვიცი დაღვრიან ცრემლსაო.
ათსჯერ მეტათ-კი სჯობდა
არ გაეჩინე ღმერთსაო,
მუდამ ეამ ეწვალობ, ვითრევი
ფუ, ასეთ სიკოცხლისაო!

ძალ-ღონე გამომაკალეს,
საწყაღ, უმწეო გლესსაო,
ვერ აუთავდი შინ ცოლ-შვილს,
და ვერც მოსულე შტრებსაო...
ბოკაულს უშზერ ყოველ დღე,
და იმის სტრაფიეებსაო,
დასტრაილებენ ჩემს ოჯახს,
მართმევენ ყველაფერსაო,
ჩემი ნაშრომით აძლებენ
ათას გვარ .ხორხონცესაო ;
ვი ამ ჩემს თავს გატანულს,
ვი ამ ჩემს შავ დღესაო!
რომელ ერთს უნდა გადვერჩე
ბოკაულს, სტრაფს თუ მღედელსაო?
სიკვილი მიჯობს სიკოცხლეს
ვეცოცე სინდისს და ღმერთსაო,
მარა სად არის ოხერი?
შემძვარლა საღდაც ხერესაო,
ეს არის ჩემი ჩივილი,
ჩემი ტირილი კვნესაო
და აღარ ვიცი რადა ვქნა,
როგორთა რომელ ხერესაო,
რომ შეგბა მივეც დახშულ გულს,
რეცე მე იმათ ხელსაო,
რომ ჩემი ოფლით ნაშრომი
აღარ მიქონდეს სხვებსაო,
კვებავდ მშვიერ ცოლ-შვილსა,
ვშველოდე მეგობრებსაო...
..რაკლი.

ჩიბათილი ჯაბოზის სიმღერა.

კურთხეულ იყოს ეს წელი
ჩემთვის არ არის ცუდიო,
ყოველ დღე მომდის მუშტრებათ
მანდილოსნათა გუნდიო,
მეც მივუღებდი, კარტს ვავშლიო,
ვერ შწნობენ მელა ძუხსო,
ვისაც რას ვეტყვი მიჯერის
(მოზმარა უნდა ჭკუასო!)
ვინ საქმროსათვის მაკითხებს,
ვინ ყაპის თესლოს საქმესო,
ვინ დაკარგულებს დაიტებს,
და ათას სხვა გვარ რამესო,
ბარგის წაძლიბეც ოხრათ მაქვს,
ბლომათ შემომდის ფულიო.
ერთ ფოთელ სტუმარს წინაზე
ხელათ უცხონე სულიო.
თუმცა პოლიციამ ამაზე,
ოქმიც კი შემიყენაო,
მაგრამ მაღლი ღმერთს, იმდენი
არ შემხვედრია წყენაო.
მაბრძანლით ჩემო მუშტრებო
ვისაც გტკიოდეს ჭკუაო
ოსტატურ გაგწმენდს ფულისგან
ჯაბოზი მელა ძუაო, სუ.

მესტურული.

მანახალწვევს, სიფთაზე, კვლად ავიღე სტორიამე, ახალსა წელსა დავიქმებ, მიჩვენეთ თქვენი ჭირიამე, მინდა მას გადავხევიო და დაუკოცნო პირი მე. იქნება შემისუბუქოს რაიმე გასაქირი მე. ავდექ კარისკარ დავეივარ, შემოვიარე დუნია, თვლიც კი ვერსად შეგავლე გბრუნდები უმადურია. რა ნახეთ ნეტავ ახალი გამომიქედეთ ყურია?.. იქნებ ცხოვრება არ არის ძველებურ უგემურია? თუ იქნებ ჩავგრა მოისპო, კარზედ მოგვადგა ბეღია აღარ ხარხარებს სიურსცხით ჩვენზედ დემონი ყებდია. იქნებ არ ძიქვს ბორკილი ჩვენ ხელ-ფეხს, ჩვენსა ენასა, და აზრი თავისუფალი განიკოს აღმავრენასა? ბგლები ცხოვრებს უმოკვებოიან,

ითხოვენ მოტევენბასა, სამშობლოს აყვავებასა? მიგრამ სად არის ან ერთი, ოცნება არის ყოველი... მაშ რას მიქვიან ახალი თუ მისიან არას მოველი? მეც მომატყუა ბრბოს ხმაჲა, შვეცდი, ავიღე სტორიი მე. და თუ მე ვსტყუი, მიჩვენეთ სად არის თქვენი ჭირიამე.

საქართველო
საქართველო

შხანკოლო.

დ ე მ ე მ ი

ჭიათურა. არ გამართლდა ხმები, ვითომც იქ ბ-ნი კომეტა დასჯახებოდეს შავი ჭქის საწარმოვო აღდილს. როგორც გამოირკვა, თურმე ბ-ნი ს. წ-ლი დაჯჯახა შავი ჭქის მწარმოებელ გ. ბ-ძეს. ხალხი დაწნარდა. მარცხი არაფერი მომხდარა.

ქუთაისი. ჭქის ტლაპოები ვაშრა. მოძრაობა დღითი უშიშარია. დამით კი საჭირაო თან საკუთარი ფნაზი იქონო. ქალაქმა გამოიწერა მხოლოდ ათას ცხრაასი გალკუნის ფნაზი და ისიც ბულვარისათვის. ეს იმიტომ, რომ მოსალოდნელია ადგილობრივ ქალაქეთა სასწავლებლებს, რომელნიც იერიშით მიდიან ერთმანეთზე, იქ მოუხდეთ შეტაკება.

ჭიათურა. სიცრუე გამოვდა ის ამბავი, თითქო ბნ დაჯიანს ახალი ბანქის სარიგებელი მანქანა გამოეგონოს. მან მხოლოდ ვაუწყობებსა, უკვე არსებული, ძველი სისტემის მანქანა, თუმცა ესეც დიდ ნაბიჯად უნდა ჩაითვალოს ჩვენს სტავრებაში.

იქიდანვე. შ. ქ. მწარმოებელთა საბჭოს დაუდგენია: სამკითხველო ბუქაჩის ყვანახაში ვადაიტანოს, რადგან მოწინავე მკითხველი საზოგადოება იქ იყრის თავს *).

ვილაც შ. შ-მეს თურმე მუშები პირადად არ დაუსმენია ფორვეულის გამეცხათა, მან მხოლოდ წერილობით მისწერა ამის შესახებ.

ყვარია. ამდენი ხნის ყვირილის შემდეგ ყვირილას „ქალაქობა“ ებოძა. საერთო სიხარულია. ქალაქის თავად ერთხმად აირჩიეს კ. ფერაძე, როგორც ცნობილი ქველმოქმედი.

გამეკობის წევრებათ
 { ს.ლ. ვაჩეჩილაძე
 ა.მ. ბებიაშვილი
 დარ. მაღლაკელიძე
 მ. ვაჩეჩილაძე
 ხმოსნებათ { ს. მშვენიერაძე
 ძმ. კვინიკიძეები,
 და სხვანი.

ქალაქის კასირათ ბ. ი. ვაჩეჩილაძე, მდივნათ გ. ვაჩეჩილაძე.

*) როგორც სხვა წყაროებთან გვიგვით, ბანი ბუქაჩის არ არის თანახმა; ის აშოთს სამკითხველო ჩემ. „მოწინავე და პიტეცემული“ მუშტურს დამიჭრახანს და რათა გინდათ ჩემს ცოლავში ჩაღვამაო. უშმაკი.

შ ა რ ა დ ა .

სამი სახელი გვიკრია
შარადის შესადგენათა,
ზოგს ახლო ნახათ,
ზოგი კა გახდება შორის სარბენათა,
აი თუნდ, ერთი მითგანი
ჯიშია მკენარეული,
არც ყვავილს ისხამს, არც ფოთაოლს
ისე, ტიტელათ, დგას წყუელი.
უყვარს ნოტიო ალაგი,
ზედ ჩრდილი წამოწეული...
ნორჩი იქმევა კიდევაც
და არა ხანმოთეული,
ის უნდა შვაზე გაიჭრას,
განდ კალმით, გინა დანითა,
სიგრძეზე კი არ დაუსვათ,
უმჯობესია განითა,
და ნახევარი მეორე,
(შემდგარი ორ ანბანითა)
შემოინახეთ ერთგულათ
ჯიბეში ცოტა ხანითა.

მეორე სიტყვა ახლოა,
ის გახლავთ ნაცვალ სახელი,
პირველი ხარისხოვანი
და თქვენგან დაუმრახველი.

მესამე სიტყვა მოკლეა,
ადვილათ მოგაგონდება.
ერთ-ერთი კრიტიკოსისა
ზემდები სახელ-წოდება...
(აქვე შევნიშნით, ამ ყმაწვილს
სწევია მიდებ-მოღება,
ყვავისა მოყვანაღისგან
ბულბული მოვლოღება.)
მე ვიცი თქვენი ამაგი,
უთუოდ შეგეცოდება
მაგრამ რა ვუყოთ, ამასაც
სჭირია დანის მოღება,
უთუოდ უნდა გაიჭრას,
არარას გვარგებს გოდება.
თავი საცა ვსურთ ისრაოლეთ,
მეტათ არ დაიკოდება...
ჩვენთვის კი არის საჭირო
კულხა გამოწოდება.

მთაწკობთ ამა ნაწყუტებს
ისე, როგორც სწერია
და უცებ ნახათ სასწაულს,
განგებას დაუწერია...
თვალი აქვს მუშტის ოდენა,
უზომო კულის წვერია,
ვინ დააბატეა ნეტავი
თავი რომ აუღერია?

აფერი სულელი დაფრთხი
და უფრო მეტი შტერია,
(საცა კი ჰორი ისმინეს
სულ-ყვლა დაჯერია)
ფიქრობენ: უცხო სტუმარი
მათი მოსისხლე მტერია,
მოდის, რომ დედა-მიწასა
ადინოს ნაცარ მტევრია;

აღმათ კიდევაც ასხენით,
აქ ძნელი არაფერია...
და ვინაც ყოყმობს... უთუოდ
ბლომათ ყავს თავი მწყერია.

კოლო.

დ ე ბ ე შ ე ბ ი

გური

(ლიკლიპის საქანთა)

ოზურბათი. ადგილობრივმა აღმინსტრაციამ
შეიპყრო გუტენბერგის მანქანა, რომელიც მარტო
„უზრაის“ პასპორტით შემოპარულიყო. დამნაშავე
კოჭის ძაფით დააყვეს, მაგრამ როცა მას დიდი ვა-
სილის ირადე აღმოაჩნდა, მუსხე გაანთავისუფლეს.

ნიღანგი. ინსპექტორმა ადგილობრივ კა-
დარზე შემდგე განცხადება გააკეთა: „გუბრბანებ
ყველას, არავინ დაიჯეროს, თითქმე მდტყვებულ
მასწავლებელ ქალებზე ვისთვისმე რამე მომხსენე-
ბიოს. ვინც ამ განცხადებას ეჭვის თვლით შეხე-
დავს“...

ასკანა. მოველით ეგზეკუციას და 6000 მ.
ჯარიმს, რადგან როგორც დანამდვილებით გამო-
იკვა, ქუთაისში ვერაგულათ მოკლულ თ. დანი-
შქელიანს გურიაში ყოფნის დროს ასკანაში გაუ-
ღია, როგორც ლესნიის.

ბასილმთი. დღეს გერასიმე მგერელიძეს არც
ძროხა დაუჭერია და არც კანცელარიანზე ყოფილა.
ასალოკი პრისტაეს ემუქრება: თუ არ დამიჯერებ
აწი აღარაფერს გეტყვია.

მარკეთი. გარდაიკვალა ახალგაზრდა თხა, რა-
მელსაც მაქსიმე მაკალობლიშვილი „ჩრებტ ტომონს“
ეთამაშეოდა.

ჩოხბაბუჩი. ბიბლიოთეკის გახსნას მოყვა
„კონტრ ყავახანა“, რომელსაც მეტი მუშტარი
ყავს.

ნიღანგი. სამი დღეა, რომ ერმლოოს არავინ
გაუღობავს.

არ დავთოი!

(სურათი.)

ზამთარი არის, ჰყინავს,
ცაში ვარსკვლავი ბრწყინავს.
ზნელა. არა სჩანს მთაბარე,
მიღუმბული არე...

შორს... შორს სადაც, გზაზედა
 კაეშინანს ხმაზედა
 მოჰყვა მეურმე მღერას
 და თვის მწარ გულის ძვერას
 სიმღერაში გამოსთქვამს,
 თითქოს სტირის და მოსთქვამს...
 —ჰაო! ჰამო, ლომა, შენ!
 ახრქიალებ კბილებს, ჰქმენ:
 ეგობრები ნიშასა...
 გასწი, არა გიშავსა!..

ღელა ღელი დღოსა...
 მირჩეენიხარ ყველასა!..
 ჰამო! რ.ს ითრეე ფეხსა,
 მაგ ძირში მოსატეხსა?
 „ტულაშ!“ გერგება, ლომა, შენ.—
 სულ ფეხს ითრეე! კენესი! ჰქმენ!!
 ნიშა! ჰამო, კენესაზე,
 თორემ ამ სახრესა მე
 არ დავზოგავ შენთვისა..
 გასწიო, სულ წინ! და... წინა!..
 გავლიოთ გზა, ტიალი!..
 დერმა იწყო ჭრიალი!..
 ტყვილა კი არ გვეგონოს!
 ის უნდა გაიქონოს,
 რომ უფრო :ტრიალდეს
 და აღარ აპრიალდეს...
 ..წამთარი არის. ჰყინავს.
 ცაში ვარსკლავი ბრწყინავს.
 ჩემო მწველო, ეხლა შენ,
 იქნება, ტკბილათ გძინავს!
 იქნებ მე მქლოდები
 და გულზე, ვით ლოდები,
 სევდა შემოგწოლია.
 ჰოი, ჩემო ლოლია!
 გულ-მკერდ-ფეხალ-ბროლია ..
 უკეთესი ამ ქვეყნად
 მე ჯერ არ ვინ მყოლია...
 „ტულაშ!“!.. „წინა“-!.. ჰამო, ტიალო,
 ხარო, შე სატიალო!..
 ..ჩუ! ნაკადი კისკისებს.
 ესეც სევდიო გულს მიესებს.
 ნაკადო, რა გახარებს?
 საით, რა მიგაქარებს?!
 დადექ! მიიხარი რაზე
 და გული დამიამე.
 ჩემ საყვარელს ხომ ეცნობ?!
 და წყლულს ხომ ვერ დამიცხრობ
 მაზე ამბის დენითა
 შენი ლიკ-ლიკ ენითა?!
 —ხა, ხა, ხა, ხა, კლა, კლა, კლა!
 უნდა გული მოგიკლა:
 შენი სატრფო, ლოლია,
 ეხლა სხვისი ცოლია!..

იქ... შუი გულ სოფლითა...
 საყდარი სდგას ობლითა...
 მისას აღებენ კარსა...
 სამჯერ ჩამოჰკვერენ ზარსა...
 მღვდელი ოლარას იცემა,
 გრძელ წვერზე ხელს დიხვამს.
 ცმუკას წვერი, ცანცარებს...
 საყდარში ხმა ზანზარებს:
 მღვდელმა დაიწყო კითხვა,
 მას დიაკონიც მიჰყვა...
 წინ წამოღვა სასიძო.
 რას იღრიქები, ბიჭო?
 ვერა ზედავ დედოფალს,
 რა ფერი ადგეს საწყალს?!
 იგი სატრფო სხვისი,
 სხვისი გულის თვისია!
 „არა გული გითქმედს...“
 ცოდვას სჩადი უდიდეს!
 ნუ სცეკებს სხვას გულის ვარდს...
 ნუ გაუენ მწვევ დარდს,
 ესენ ნუ იგვიანებ,
 თორემ ბოლოს ინანებ!..
 არა... მოიკლა თინი
 თავს დაიდგა გვირგვინი!
 ...მიულოკვენ სიძესა:
 დღევრქმედებს, სიბრძნესა...
 დედოფალსა .. მაგარო ის
 არას უსმენს არავის.
 სევედას დანამონები,
 მწარეთ დანადონები,
 ჰფიქრობს თავის გელაზე,
 უსულტებებსა, „ყველაზე“
 „ნეტავ, სათ დოკარგ?
 ნუ თუ ვეღარ ივარგა?!
 თუ იცის ვე ამბავი
 და დასთმო ჩემი თავი,
 მაშინ მისი მარჯვენა
 უფალმა შეაჩვენა!
 შერცხვენილსა ყველაგან
 ზიზღს უთვლიდეს ქვეყანა
 და სამსხროთ ივდებდეს...
 ყველა პირს არიდებდეს...
 დე, მოლაღატე უხმონ
 და მით გული გაუხმონ!..“
 ..გელა კი .. იქ, გზაზედა
 კაეშინანს ხმაზედა
 კვლავ განაგრძობს სიმღერას
 და თვის მწარ გულის ძვერას
 სიმღერაში გამოსთქვამს,
 თითქოს სტირის და მოსთქვამს...
 ნაკადი კვლავ ლიკლიკებს
 და სიოც ტყის ბილიკებს

განდევ-გამოსდევს, სკურავს,
ფრთასა შლის, ხანკი... სწურავს...
ზამთარი არის ჰეინავს.
ცაში ვარსკლავი ბრწყინავს.
ჩუ! ამოკურდა მთვარე
და გაანათა არე...
ვანთიადის ვარსკლავიკ;
მე ტურფა სანახავიც,
ცაზე ამოიბარა,
ეს ვინლა დიბარა?!
ვარიერაჲის მოკიქულს
მიწა უწვდის გრძნობით გულს,
იქის, რომ ნახავს მალე
მზეს, ცაზე აბრძანებულს.
ის შეუშევს მუხრუჭებს,
ეხლა ყინვა რომ უჭერს;
გაიხარებს ქვეყანა:
მზე ტახტს დასდგამს ყველგანა!
ახლოა ვანთიადი,
ახლოა, ის დიადი!..
იქ კი... მეტრამე გზაზე
კაეშნანისა ხმაზე
კვლავ ვანაგრძობს სიმღერას
და თვის მწარ გულის ძვერას
სიმღერაში გამოსთქვამს,
თითქოს სტირის და მოსთქვამს...
— „ამოო! ხიი!! ხარებო,
შრომა დაუხარებო!
აჲ ტუბილათ მოისვენეთ,
დიდ გზა გამონარებო.“
ბოსელში აბამს ხარებს...
მიდგება ქოხის კარებს;
— „დედი, გამიდე კარი!
მოველი ცოცხალ მკედარი.
გზისავან დავილაღე;
ლოჯინი ვამიშაღე;
უძილობა მაწულებს;
თითქოს მიტერს მარწულებს!..
ქრიალემს კარი ნელა...
ქობში ჯერ ისევ ბნელა...
მოსულს მოხუცი დედა
ამ სატყვით ვეგებება:
„ძილი და მოვენება
მას ესიაშოვნება,
ვისიც სიაშაყესა
ვერ ვინ უტებს მახესა!..
რათ გინდა, შვილო, ძილი
და მოსვენება ტუბილი:
როცა შენი ლოლია
ეხლა სხვისი ცოლია?!
ბეჭა წადირიძემა,
იმ ადრე სამიწემა,
ქალის მშობელთ ნებითა

ძილად ქორწინებითა
წუხელ ისკნა ვიორგინი...
მოიკლა მგლოური თინი“...
კარი კვლავ აქრიალდა...
გელა გამოტრილდა,
ხელში უპყრია ცული,
შიდის ვანქარებული...
კივი სიო დილისა,
გამფრთხობელი ძილისა
სახეზე სცემს გელისა;
მასთან გულუც ძვერასა
თან და თან აძლიერებს
და მეკრღს უვანერებს...
ერგოლა უვლის მთელს ტანში...
არის რაღაც ბურანში,
სრულს თავ-დავიწყებაში...
საქორწილო სეფაში
გამოხნდა ცულიანი,
კუშტი პირ-ღორბლიანი...
და იქ, სადაც მეფე ზის;
მიიჭრა გიგივით ის:
წამოუმარჯვა ცული
და თავშეა — გამასრული
მეფე წამოიხარა:
სისხლით ჩამოიღვარა.
ერთი ამოიგინა
და იქვე... მიძინა...
აღრიალდა წვეული:
„ვინ არის მე წყეული?!“
მავრამ გელა ცულითვე
გარბის; როგორც ვული...
ვათენდა. აღარ ჰეინავს.
ქვეყანას აღარ სძინავს,
და დილისა შხის სხივი
სისულზე დაკვლუქობს... ბრწყინავს...

5. ზომლეთელი.

უქმთ სიღყეათა ახსნა.
(ზარნოს მზარიათვის)

ჯოჯოხებურა ტანჯვა. სამტრედიიდან საჩი-
ნომდე მოგზავრობა.
ბეწვის ხიდა—კახიანების ბორანი, სადაც
ციც-ქარსა და ყინვაში გეზავრს ნახევარი
სათი სქირია ყურყურტი.
წყალტუბოს აბანო—შუანთის ბაჰარი, სადაც
ტალანში ბანაობა უფისა, როგორც ადა-
მიანების, აგრეთვე ლორებისთვისაც.
ალაღასტური—ამ მხრის სპილოების მათრო-
ბელი. ყურძნის წვენი.
სამკიოხებელი—ტობანიერელთა საოცნებო სა-
განი.
ვაჭრობა ჩვენებური ხუცესთ-მოქმედება.
ვანის სამკიოხებელი—აღმარხავი ცხედარი.
უკირისუფლო მიცვალებული.
გაზეთი—აქაურ ინტელექტუალთა „ხურმა-ხი-
ლი“ (თანახმად ქართული ანდაზისა,) ანუ
„ფლოროზალი“ (თანახმად რუსული
ანდაზისა.)

გურული სცენა.

დათია. გამარჯობა, ესიკავ შენი! საით მიეჩქარები კაცო, ხომ გიგეიონია აჩქარებითა სოფელი არაღის მოუქმიაა? — **ოი** ვინკ იჩქარა, ის ყველა წევიდა. მოდი ერთი რამე ახალი ამბავი მითხარი, შენ ცოტა ნააპაულსტევი კაცი ხარ, რამეს წაიკითხავდი ვახუტებში

ესიკა. რა გავიხიარო ჩემო დათიკავ, ღმერთმა დასწყევლოს ახლანდელი დროება, ძალი პატრონს ვერ ცნობილობსო! — რომ იტყოდენ სტორეთ ეს მრისი ვიზუნტეთ, ვიზუნტეთ და რავარც იყო ერთი დღე ვიზუნტეთ, ვიფიქრე აწი რაღა მიზავს, ხალხის წარმომადგენლები შეკრიბება და ხალხიზა კარგ ზაკონს გამოსცემს მეთინა; თურმე ნუ იტყვი უცნაოებს, იგი თავისთვის სდომებინ, შეკრიბეს პირველი და რომ ვეფერი გამოჩნენ, კრეს პალური და გამოაბუნძელეს. შეკრიბეს მეორე და უფრო უჩარხი დღე დააყენეს, ბოლოს გამოსწმინდა მათი ნამყოფი სადგამი, ფეისკოპოს აიაზმა მოაშურებინეს, ასარჩევი ზაკონი შეახლავორთ. შემოახლავორთეს და მოუყარეს კიდევ მესამე დუმას თავი. ამგენს კი აღარაღინ არ რეკავს თუ ჩვენ არ გავრებდით. დათიკას რომ შეჭიდა არ აქვს, ესიკა რომ უბრალოთ ბოქაული არჩობს, პეტრიას რომ ერთხელ გადახადლი გადასახადში ხელმოკრეთ ტყავს აძრობენ, ამისთვის იგენი თავს არ იჩუზებენ.

დათია. კი მარა ტყვილა წამქვამა იმ დღე ბულმა ვანია ამ თავი, აგერ დღეში მოვიკრიბება და ჩვენ ბედს ძალი არ დაუყვესო? ორი დღე ვიყუნტულე ოზურგეთში კი კაცი გვიანდა გავგზავნათ დღეში მათი თერთი კენჭი მოგვეცო, კი გავათერთო კას რო ვიძხოოდენ იი კაცი და მაინც შავი გამოდგა ის ოჯახ დაქტელის შვილი?

ესიკა. შენ კი გაათერთო ჩემო დათიკა და იგი იქინეც თერთია, მარა უმრავლესობამ შავები ვიჩრია და ამა მითხარი რა უნდა ქნას ორას შავებში ერთი მა და ორმა თერთმა? ვაშვავდა მათი პიოი და ორჯილი, რევი მაინდამაინც შავები აიჩრის, უბრალო შენ დაფურეშულმა ყანის თახნია ყაბახმა თუ კი მიიხვდი თერთს უნდოდა არჩევა, იგინს რა ღმერთი გააუწერა?

დათია. მათი ინტერესები შავებს მოითხოვდა და ისე ქნეს. შავში დაუტრული ენახე მათი ცოლ-შვილი. მეც მარა მათაც მამაის ცხონებამ ის უჩრეინითა ცოტა სადავე მოსწიან, თვარა ჩემ მქვარტლიან ქაზში რომ აღარაფერი ექნებათ საყენი, მერე მათ ქარვასლებს მიაღვებინა და მაშინ გვიან იქნება, ჩემო ესიკა.

ესიკა. თავი დავანებოთ ამ დიდრვან ამბევებს, მე ჩაკუნია ყაბახს მითქვამს შენთვის და ამა იცოცხლე და უყურე, თუ არ ამისრულდეს. დღეს კია ასე

მარა ვადაბრუნდის, აუკლებდნენ? ენდობრუნდის მოყვება იცოდენ; ხოლოდ ამ პასოსსიონსა მგვა მულებმა და მანკებმა, რომ თავი ვიგდეს და მიწის ღლას ერთი ორათ ზდინ ნეტავი რას ფიქრობენ? ჯერ იყო და შარშან თითო მანეთი მოვავმატეს ქტევეს. მაშინ პატრონისი სიტყვა მოვავცეს მერს აღორ მოუმატებინა, — წელს კი ორ ორი მანეთი ზედ მეტი გამოავცხადეს; თუ გინდებიან ამ პირობებში იმუშავეთ, თვარა კერას არტყით თავიო. ამ გაის კიდევ ვინ იცის რას იზამენ. რას იზამენ და კიდევ მოუმატებინ ჩემო დათიკა. ან კი რა ქნან, ვიორგი ჩინოეს ორასი მანეთი ერთ სადილზე არ ყოფინს; სადაც ერთი ტყის მცველი ყავს იქინეი ათს ამბობს და ცხრის ჯამავიკის თავის ცხრილში უშობს კერო მემამულეები „ფხანაკობის“ დროს რომ პირობებზე დაგვანხმდენ და იხარაღეს იმის ანაზღურებას ფიქრობენ და ყველა ამას ხომ ფული სჭირია და ისინიც უმატებენ და უმატებენ მიწის ღლას. კი მარა წაუღერეთო კისერი და უსრულეთო მათი სურვილები?

დათია. წახან შენ თვითონ არ თქვი გადაბრუნდის ვადაბრუნდი? მოყვებო, მეც ამ ახრის ვარ მანადღის უნდა მოვითმინოთ.

ესიკა. იქნება ახლა გავწყოს რამე მეთინ, თვარა მაშინიზა ქე ვიცი. იმ დღეს ღმერთი კი მომასწრობდეს, თვარა რავც დამბულ მელისას არ ვენდობი, არც მათ პატიოსნურ სიტყვას.

კასიო.

დაიბეჭდა და გამოვიდა ვასისკილით

კ. კ. კანდელიასა

კომოპეჩასია

თეორია, ისტორია და პრაქტიკა

წიგნის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ ნაღდფულზე შემდგის ადრესთ: *Тифлис, Тинოграфія Шрома В. К. Волкаძე.*

ვინც ანა ნაკლებ 50 ცალისა გამოიწერს, დაეთმობა 25%.

ვისაც სურს პროვიზციებიან თითო ცალი გაიწეროს, შეუძლია გამოგზავნოს შერი შაურის მარკები და ამ ფაში გამოიღებს თავის ადრესზე.

ქართველი პოეტები.

ეშმაკი. ბ-ნო ივანე, ერთი მითხარით ვეთაყვა, რასა სწერავენ ეგ მგოსნები?
ფ. გომართელი. ჩენი მგოსნები მხოლოდ სტირიან, სტირიან და სტირიან!
ეშმაკი. ჰი!...

სენის მაგიერი.

(მოკითხვის უხატარი ეშმაკასადმი.)

სანახავთ სანატრელი ეშმაკა უხუცესო! მოკლოცავ ახალ წელიწადს და ვისურვებ ას ტლიკვლ დასწრებოდ. სენა, ვიცო ეივარი ახალბაი, რომ მეც მიკითხავ. მე რავაკ იყო ძველი წელიწადი ქე წაჯავახირი რაცხა ბაღლ ღორბაი, მარა შინს მტერს გულთენდს იმისთანა კილანდა მე რო გამითენდ. რაი და შეტევაა რაცხა ფინდესხავით კაკოლ თავის კინიხში. დღედა, აქეთ ვეცი, იქით ვეცი, მარა აფერი, მოვშვი ისევე ღანჩხუთის ახალ ჰაღლიკაში. შვეგლიჯინდ შით. ვამევიდა ერთი ფერხალი. მე ჩემი უთხარი, მან მისი თქვა და ისევე უმბრუნდა. შე დამტია იქინე შენ ხარ ჩემი ბატონი და რამდენიმე საათი დვისი ძალით ხარო* კაცს აფერი უკითხავს. აწი და არც ყოლიან ჩემს მეტი არ კაცი. მევე ისევე მეგუენდა შენ ხარ ჩემი ბატონი, და დამიძახა. მეც მავინე ფხეკა მუღანდ შით. მომღვა ჩვენების ჩამორთმევას, მარა რა, ბაბუეის აქიდაბაი რავა დუტეზიო ჩამე. მეც მოვებანდ ზოგი ცრუობდა, ზოგი მართალი უნებან არ გამემღღენდა და წლივანობაში კი შვეგლიჯინდ კი სამი ტლიკვი წელიწადი. ნამეტარი რომ ჩამაფინინდა, გული შემიხინინა, ვეგბა მივეწოხთ თვალში, ვინცეს მიშვამაბულენს მეთქინ და სამი წელიწადი კი წამიძახებს ახალგაზობისკენ მეთქი, მარა რა შუაშია. ავი რომ ჩანინა ქითაბში ში გამომიძახა პაზიღლი. დღისევე საყესავით კუთხეში ამ ქაღისინდა და ვიყურეუტებ თელი ნახევარი დღი, ბოლოს რავაკ იყო გამობრძანდა ვინცხა თლა ღლაენი რომაა და მკითხა რა გტკივია. ვი დღედა, შენი კოლშვილის დამაწყევარს სტკივა იმისანაი მეთქი, უთხარი, რომ მეველი მაშენი შაკიკილან თავი მტკიოვდა, ახლა ხელფხვს ჩამდგარი მაქ, მუცელი მიყურეულებს, კბილები მიკაჭუნებს, გულზე მისინატებს, ძღუეში მიჩხუტუნებს, თავში მიძგარუნებს, ყურში მიძიძგინებს, ვტკები სხვი რაილი მეთქი. არაფერიოთა ვაღინახარა და ჩამიფქვია ქაღალდის ნაგლეგებში რაცხაუშარულსავიო თეთრი და ძირმწარასავიო მწარე. მოკიცხებ შინ და ცელუტებ, მარა ვინაც შენი მათრახი დაგწყევლოს იმის არ წაადგეს ებსკობოზის წირევა იმის გამეტი, რისგამეტი მე იგი არ წამდგომოდეს. თურმე კაცო რა გინდა იქინე, დაეეეე კვარკუნჩხაის ძირი, წვენი ჩეთხორბინე ცხვირში და თვალის დაღლივის ხანს ფშუკვას მოადენს ტკივილი. ჰოდა ავიც რომ არ ცელანდნება იმისანაი აქიმეილი პალიასტოში ჩუღუტანია არავგვის დღეს.

სხვის მევე მოგწერ შვილობით. შენი

შხანკოლა.

წერილი რედაქციის მიმართ.

ბ. პ. დღემდე გამოიწვია წელიწადი წამართალი ბ. პ. მათრახი და სლ. მურაი № 23-ში მოთვებულ წერილის გამო. მდლიკვრებნა დასახელა ექირა ვგ. გ. ღლსაბერძენი და მას წ. ნოე დღემდე. ბ. პ. მათრახი მრავალცენი დასაუბლა—გვ. ვგ. გ. ღლსაბერძენი და მას წ. ნოე დღემდე.

ჩვენ მდიტრებმა თავჯომარე ავირით ბ. აღუწანდრე ღლევა და შევედგით საქმის ვარჩავს. ბ. პ. წერილობითი კითხვები ვამითადინა, მივისმინეთ მოპირდაპირეთა და მოწყობეს ჩვენება და იმ ვადაწყვეტილებს დავედგით, რომ ბ. კორსპონდენტმა ფაქტები კონსოლიგურათ სისწორით აღნიშნა: ჯერ შკოლაში იყო ბ. ნუტეშიძე და თვენახევარი მაცადრობის შედეგ მოვიდა ბ. დევიძე. ამასთანვე სხვა და სხვა პირებისგან ხებენ იყო ვავრცელბული, რომ ბ. დევიძემ ბ. ნუტეშიძე ავგოლდელ ვადავლი და თითონ კი მისი ადგილი დაიკავია, რამეს წაბაი მოსცა ბ. კორსპონდენტს ხეო აღნიშნული წერილი მოვასებინა. მაგონა დევიძე მოწყობის ამოკითხით და დევიტების შენიშვნებით დაგვრედა, რომ ბ. დევიძემ ამ საქმეში არავიარა ხეობის დამპირებელი და დასაბამა სამედიკინისთვის არ მეთავრავს. ბ. ნუტეშიძე მხოლოდ სკოლის მართაველი მდღელსავან იყო და მეცხელი ღრევიით სამაქადრობი სკოლაში. ბ. დევიძე ერთი კანდლდატოვანი იყო ამ ადგილზე, რომელსაც სავაპრო რჩევისავან უპირატესობა მიეცა.

სამდიტროო სასამართლოს თავმჯდომარე
აღუქსანდრე ღლევა.
ექიმი ვგ. გ. ღლსაბერძენი.
მელიტროებები
მას წ. ნოე დღემდე.

ბ. რედაქტორი! „მათრახის“ № 23-ში დასტამბული კორესპონდენცია კითხვიდან „კითხვის ცის ტრენბზე“, რომლის ავტორი ამ წერილში ჩვენს გვსხუნიებს „კორიკალის“ სახლი.

სტაქია ისე ილივეზის უტოლბა მკითხველს, თითქოს ეს „კორიკალი“ ჩიოთი იჩავრებოდნს სტკოს მიერ, პოლიგინზიის გიკრეგებანაში უტოლბდობის გამო და სოლიდარობას უწევდეს სსრკ-ის კორესპონდენციის ავტორს.

ნამდვილად კი აზრითყო უმავიღებლავა ჩვენს სტკოსთან არ გვაქვს, არასდროს უმეზბთ ჩვენ არ მოგვეცვიან ბ. პ. ში, სადაც პოლიგინზიის საქმეზე თამბანდ შევედგით და არა თუ სოლიდარობას უწევთ ზეთიხინებულ კორესპონდენციის ავტორს, ერთნაირთ წინააღმდეგი ვართ ამ უსაფუძვლო დანტხიანა.

კითხვის სკ. პოლიგინზის გამგენი ნინო შარაძისა და მ. ჩხეიძე.

13 დეკემბერიდან თფილის გამოცემის სალიტერატურო ყურნალი

„სხივი“

მიიღება ხელის მოწერა 1910 წ. თფილისში: ი. კლავდის სტამბა ვსლავიკის ქუჩა № 6 და ვ. ცალაძის სტამბა წაიხას ძალთან „ში კონსოლიგურათ სსრკ-ის პრეფიკურაში—ქაიასში—წაიხას ძალსა—„იკრეიაში“ ის. კავრთქისთან. სასტრუქოში თფ. გ. შკუბა—გ. მანარქისთან აზრეკოში—შ. თვლაკეცისთან; წაიხასში—ვ. ხურთქისთან ჩახტაურში—ს. თავრთქილაქთან, ხიდისთავში—გ. ღომთათიქისთან და სხვა.

წერილები და ფული ამ ადრესით უნდა გამოგზავნოს: Тифлиси Типографію „Печатное дело“ Беляминовская № 6 Поліівтуту Ант. Каландадзе.

წელიწადი 1910 წლისათვის მ. ი. მ. გ. გ.

მიიღება სეკლის მოწერა
ეთველ-კვირულ იუმორისტულ ჟურნალზე

ვინც ამ თავიდან გამოიჭერს ჟურნალს და მთელი წლის ფასს შემოიტანს ავეჯის-
ტოს ბირველ რიგებში ჟურნალთან ერთად

პრემიით გაეზავენება ახალი კრებული

ამ კრებულში მოთავსებული იქნება: ლექსები, მოთხრობები, იუმორისტული ნაწარ-
მოები და სხვა. როგორც ორგანიზატორი ისე ნათარგმნი.

წიგნი 300 გვერდიანი იქნება, მოზრდილი ფორმატისა და ელჩება 1 მ.

მონაწილეობას მიიღებენ ჩვენი ახალგაზდა მწერლები და პოეტები.

ჟურნალის ფასი მთელი წლის სრულად უნდა აუთიღებლათ **შამოიბანონ** პირად
იხსენებდით. ვინც ამ დრომდე სრულად ვერ შემოიტანს პრემიას ვერ მიიღებს. ფულის შემოტანა
შემიღება ნაწილ-ნაწილად: პირველად 2 მ. 50 კ. დანარჩენი 2 მ. 50 კ. პირველ ივნისამდე.

1910 წლის 1 იანვრიდან იქნება „მათრასი და საღამური“ გამოვა იმავე ში-
ნაარსით. რედაქცია ეცდება გააუმჯობესოს ჟურნალი. მონაწილეობას მიიღებენ:
ზაიანა, ბლაგოშოვი, განჯის-კარელი, კუმაია, ვოლდემარა, ზამღოევი, თურდას.
ზარელი, ანსამია, კეცია, ლეჩხუმიანი, ძალაქიაშვილი, ზიტან, ტ. რამაშვილი,
რუსაძე, რუსაგული, ტუქსიაშვილი, ფან-ტეფო, ქუჩაშვილი, შხანკოლა და სხვანი.

ჟურნალი წლიურად ღირს 5 მ. თვეურად 50 კ. ცალკე ნომერი 10 კ.

ფულის გამოსაგზავნა ადრესი: Тифлиси Типография Т-ва „Шрома“
Василию Карамановичу Болквадзе.

ბედნიერი ქალაქი

ნ. ნიკოლაძე. აი შვილებო, მოქალაქეო,
ახლაც არ შეიზავთ:
„ნიკო რა ჰქენო?“
დღეს ზომ კი ხედავს თქვენი თვალები
როგორ უფესძინე
ქალაქს ვალები?
ყოველგვარ საჭმეს „თავი“ სჭირია
მოსაქმე თავი,
ერთობ ძვირია.

მე რომ პეტერბურგს არ შემოგზავრა,
სად გექნებოდათ
იმდენი ფარა?
ახლა მეუფეს მადლი უფსწირეთ,
ცხაზე ცრემლებით
იგლოვირეთ,
რომ გვიან გვექნეს გადასახდელი
რადგან თქვენა ხართ
ტყავ გასახდელი.